

Beleidsplan 2023-2026

Protestantse Gemeente
Bommel

1 | Inleiding

Het vorige beleidsplan van de Protestantse Gemeente Bommel liep tot 2021. Dit beleidsplan probeert daar vervolg aan te geven.

1.1 | Situatieschets

Onze gemeente is een kleine gemeente met iets meer dan 300 leden. Bommel is vanouds een agrarische gemeente. Echter heeft er tussen 1990 en 2006 flinke uitbreiding plaatsgevonden met 3 nieuwe wijken. Bommel is nu voornamelijk een forensenplaats met een gunstige ligging tussen Arnhem en Nijmegen in. Begin 2021 telde Bommel ruim twaalfduizend inwoners.

Bommel is een voornamelijk katholiek dorp met een kleine protestantse minderheid. In 2015 is de rooms katholieke kerk omgevormd tot theater, waardoor het protestantse kerkje van onze gemeente nog de enige intacte kerk is in een toch wel groot dorp.

Net als bij andere kerken in de directe regio en daarbuiten, heeft ook onze gemeente moeite met het vinden van ambtsdragers.

2 | Samenstelling gemeente

De Protestantse Gemeente Bommel omvat de kerkdorpen Bommel en Haalderen. De protestantse gemeenteleden vormen binnen de burgerlijke gemeente Lingewaard en het dorp Bommel een kleine minderheid. Op ruim 14.000 inwoners, zijn er iets meer dan 300 ingeschreven bij de Protestantse Gemeente Bommel, wat neerkomt op iets meer dan 2 procent.

Het dorp Bommel is sinds de jaren 80 van de vorige eeuw veranderd van een fruitdorp naar een forensendorp. Dit werd sterk geholpen door de gunstige ligging tussen de steden Arnhem en Nijmegen. Bommel heeft een goede aansluiting op het landelijk wegennet via de A15 (die in de toekomst verder wordt doorgetrokken naar Zevenaar). De samenstelling van het dorp is door deze transformatie heel divers.

In 2004 is de naam van de gemeente veranderd van Hervormde kerk in "Protestantse Gemeente Bommel".

2.1 | Enkele cijfers

Ongeveer 62% van de gemeenteleden is jonger dan 65 jaar, namelijk 188 van de 308 leden. Dit lijkt een rooskleurig beeld, maar in het vorige beleidsplan waren nog 257 van de 377 leden jonger dan 65 jaar. De volledige krimp van het aantal gemeenteleden is dan ook precies even groot als de krimp van het aantal gemeenteleden jonger dan 65 jaar. De vergrijzing doet dus duidelijk zijn intrede.

2.2 | Overzichten

- A: Overzicht ledental, uitgesplitst naar belijdende leden, doopleden en geboorteleden. Pastorale eenheden zijn het aantal adressen waar leden wonen.
- B: Geeft per 1-1-2023 het aantal leden weer verdeeld over enkele leeftijdscategorieën

A

Jaar	Ledental	%	Belijdende leden	%	Doop leden	%	Overige leden	%	Pastorale eenheden
2013	484	100	176	36	194	40	114	24	280
2015	430	100	150	35	180	42	100	23	253
2016	396	100	146	37	162	41	88	22	249
2017	376	100	133	35	159	43	84	22	238
2018/08	377	100	130	35	163	43	84	22	243
2023-01	303	100	112	37	137	45	54	18	182

B

Leeftijd	Totaal aantal
0 - 19	19
20 – 39	55
40 – 64	108
65 – 79	79
80 jaar en ouder	38
totaal	299

2.3 | Kerkbezoek

De zondagse kerkbezoeken worden in de gewone dienst door gemiddeld 15 tot 25 gemeenteleden bezocht. Dit is minder dan 10% van het totale ledental. Jongeren zijn ondervertegenwoordigd in de dienst. Bijzondere diensten zoals gezinsdiensten worden wat beter bezocht.

2.4 | Bestuurlijke organisatie

Het besluitvormingsproces is efficiënt en transparant. De transparantie is terug te zien in de communicatie vanuit de kerkenraad naar de gemeente in een nieuwsflits na iedere vergadering en eventueel een extra nieuwsflits wanneer daar tussentijds aanleiding voor bestaat.

- Na iedere vergadering wordt een nieuwsflits (e-mail nieuwsbrief) samengesteld, waar de besluiten naar de gemeente toe helder worden geformuleerd en de doelen van de bijeenkomsten duidelijk worden aangegeven.
- De kerkenraad bestaat op dit moment uit een voorzitter (ouderling), een scriba (ouderling kerkrentmeester), een ouderling-kerkrentmeester, een diaken en een predikant. Voor de bestuurlijke rechtmatigheid is een diaconaal rentmeester aangesteld, welke geen ambtsdrager is. Ook is er een kerkrentmeester aangesteld, welke geen ambtsdrager is. Met deze bezetting voldoen we aan de door de classis gestelde eisen van dit moment.

3 | Eredienst

In de eredienst danken wij God voor het geschenk van ons leven en gemeentezijn. Ook bidden wij samen tot God voor alles wat ons en de wereld bezighoudt. Wij overdenken en leren uit de Bijbelse verhalen door de preek, wat ook een bron van inspiratie voor ons dagelijks leven mag zijn. De

wekelijkse eredienst is het centrale moment waarin onze kerkelijke gemeente samenkomt en is daarom ook een belangrijke ontmoetingsplaats in het gemeentelven. De eredienst is voor ons een moment van bezinning en inspiratie en ook een plek waar mensen zich thuis en betrokken mogen voelen. Daarom bouwen we de gedachten over de eredienst op deze pijlers:

- Danken en bidden;
- Leren;
- Zingen;
- Ontmoeten en gezegend worden

In de diensten kan een voorganger gebruik maken van het leesrooster van Kind van Zondag, maar een voorganger is daar niet aan gebonden. Er wordt gezongen uit het Nieuwe Liedboek. De liederen worden door de voorganger – eventueel in overleg – gekozen. Een predikant kan ook 1 of enkele liederen kiezen uit een andere bundel (liederen die goed te spelen zijn op het orgel en bij de gemeente bekend).

3.1 | Participatie

De ouderling van dienst doet de afkondigingen aan het begin van de dienst. Bij de viering van het Heilig Avondmaal (enkele keren per jaar) vervult de diaken een rol tijdens de dienst.

- Participatie van gemeenteleden vindt de kerkenraad waardevol, bijvoorbeeld een eigen inbreng als kindernevendienst of bij een project in de 40-dagen-tijd of in advent.
- In de gezinsdiensten, die vier keer per jaar worden gehouden, is de participatie hoger, omdat leden van de gezinsdienstcommissie samen met de predikant deze dienst voorbereiden en in een duidelijke rolverdeling met elkaar doen. Een gastpredikant die in een gezinsdienst voorgaat, zal daar enige affiniteit mee moeten hebben en bereid zijn in de voorbereiding te participeren.

3.2 | Kinderen

- Aan het begin van de dienst (eens per maand) is er aandacht voor de aanwezige kinderen in de vorm van een gesprekje of verhaal.
- Tijdens de veertigdagentijd en adventsperiode is er een project voor kinderen (Kind op Zondag)
- Met kerst is er, bij voldoende beschikbare kinderen, een kerstspel

3.3 | Regionale diensten

Tijdens de veertigdagentijd zijn er ook regionale diensten per toerbeurt, te weten Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Stille Zaterdag. Ook op Hemelvaart is er een streekdienst.

3.4 | Aantallen

De kerkdiensten worden gemiddeld door 15 tot 25 (grotendeels oudere) gemeenteleden bezocht. Gezinsdiensten worden iets beter bezocht.

3.5 | Publiciteit

In het kerkblad "Ineen", in de nieuwsflits en op de website worden de kerkdiensten gepubliceerd. Bijzondere kerkdiensten worden ook aangekondigd met een apart stukje in de plaatselijke krant.

3.6 | Ophaalservice

Voor oudere kerkgangers is er een ophaalservice

3.7 | Terugluisteren dienst

Op de website wordt elke week de dienst gepubliceerd in audio-vorm, zodat mensen die niet bij de dienst aanwezig waren, deze wel terug kunnen luisteren.

Wij willen deze gang van zaken voorlopig zo handhaven en ervoor zorgen dat de diensten die we wekelijks vieren als ook de bijzondere diensten als liefdevolle en warme, geloof verdiepende en inspirerende bijeenkomsten kunnen worden ervaren.

4 | Pastoraat

4.1 | Pastoraat (delen)

In de Protestantse Gemeente Bemmelen vindt dit omzien naar elkaar altijd op een vanzelfsprekende, informele manier plaats. In geval van ziekte of anderszins is er aandacht voor elkaar bij de betrokken leden van de gemeente: men kende elkaar.

4.2 | Ouderenpastoraat

- De ouderen in de gemeente (70+) worden, als ze dat willen, maandelijks bezocht door een van de dames van de ouderenbezoekgroep. Een groot deel van de 70-plussers maakt hiervan gebruik en ontvangt hierbij maandelijks de Elizabethbode. Eenmaal in de maand komt de ouderenbezoekgroep bij elkaar en deze groep heeft naar de predikant toe een signalerende functie.
- De gemeenteleden die in het verzorgingshuis Liduina wonen, worden minstens twee maal per jaar door de predikant bezocht. Regelmatig verzorgt de predikant een zangbijeenkomst in verzorgingshuis Liduina. Ook Rooms-katholieke bewoners zijn daarbij van harte welkom en aanwezig.
- Eén keer per half jaar wordt hier een Avondmaalsdienst gehouden.
- Elk jaar wordt er in het gebouw Koinonia een kerstmiddag en paasmiddag voor de oudere gemeenteleden georganiseerd. Deze middagen worden voorbereid door een groepje gemeenteleden. De ouderenmiddagen kenmerken zich door onderlinge ontmoeting, gezelligheid en het spelen van een gezelschapsspel. De bijeenkomsten met Pasen en Kerst hebben het karakter van een Paas-/Kerstviering en worden met een gezamenlijke (brood-) maaltijd afgesloten.

4.3 | Nieuw beleid pastoraat

Vanuit de aanwezige onderlinge betrokkenheid en de wens elkaar te kennen en zo nodig ter zijde te kunnen staan, is het pastoraat een functie van heel de gemeente.

- De predikant blijft uiteraard de aangesprokene voor (crisis-)pastoraat.
- De ouderling en de pastoraal medewerker behoren beiden een wijk. Een vacante wijk wordt beheerd door de predikant.
- Voor de middengroep en jeugd vindt bezinning plaats over pastoraat op maat.

5 | Diaconie

De diaconie vertolkt de dienstbaarheid in navolging van Hem die in alle gebrokenheid heel kon maken en oog had voor de heiligheid van de schepping.

Zij dient hiervan ook de gemeente bewust te maken, zodat de gemeente ook handreiking doet aan de diakenen. Diaconaal werk dient – net als het pastoraat – door de hele gemeente gedragen te worden.

5.1 | Middelen

- De diaconie verwerft haar middelen uit collecten en giften, rente op de bankrekeningen en pachtobbrengsten van onroerend goed. Er wordt een verdeling aangehouden van 50 procent voor het werelddiaconaat en 50 procent voor landelijk diaconaat.
- De collecten in avondmaaldiensten en de collecten bij de diensten in Liduina/Lingehof zijn steeds voor een bijzonder doel.

5.2 | Projecten

- Bloemen uit de dienst (verjaardagen 70+ers, geboorten, zieken, huwelijksjubilea van 40 jaar of meer of bijzondere omstandigheden)
- Schoenendoosactie (themadienst rondom het inzamelen van gevulde schoendozen voor kinderen ver weg in samenwerking met basisschool “De Borgwal”).
- Versturen van de Elisabethbode aan de gemeenteleden en met Kerst en Pasen de Kerst- en Paasgroeten naar voormalige Oostbloklanden.
- Projecten in Nederland, waaronder een aantal hospices, kinderprojecten en een project voor daklozen in de regio.
- In het buitenland ondersteunt zij projecten voor kinderen, mensen met een beperking en Oikokrediet. De diaconie steunt daarnaast diverse projecten vanuit Kerk in Actie.

5.3 | Contacten

- Er zijn contacten met de Voedselbank en de diaconie heeft zich bereid verklaard Koinonia beschikbaar te stellen.
- De diaconie werkt samen met omliggende gemeenten in ZWO verband.

5.4 | Plannen

- Er zijn verschillende succesvolle projecten, zoals de schoenendoosactie, Paas- en kerstgroeten. Deze zullen in stand gehouden worden.
- De diaconie wil projecten zichtbaar en aansprekend maken voor gemeenteleden.

6 | Regionale Samenwerking

- Op ZWO-gebied is er regionale samenwerking. De diaken van onze gemeente sluit aan bij overleggen.
- Het jeugdwerk (zie onder) is op dit moment niet actief.
- Het contact tussen de voorgangers vindt plaats in de regionale werkgemeenschap
- Vanuit Bemmels zijn wij actief de samenwerking aan het opzoeken. In eerste instantie op diaconaal vlak, maar wij gaan graag het gesprek aan over andere manieren van samenwerken.

6.1 | Jeugd en jongeren

Op het gebied van jeugd- en jongerenwerk is een heroriëntatie aan de orde. Het Regionale Jeugdwerk Overleg (RJO) is opgeheven nadat een van de partners het contract met de jeugdwerker heeft opgezegd en een jeugdbeleid voor de eigen gemeente heeft geformuleerd.

7 | Vorming en toerusting

Volgens de kerkorde is de gemeente geroepen om “blijvend een lerende gemeenschap” te zijn. Leren is een levenslang proces; een mens is “nooit te oud om te leren”. Bij het opzetten van een aanbod voor vorming en toerusting is het van belang om ook gevoelig te zijn voor wensen en behoeften aan vorming van gemeenteleden.

7.1 | Overzicht activiteiten

De volgende activiteiten zijn gebruikelijk in onze gemeente:

- De Bijbelkring. Deze gespreksgroep komt 8 tot 10 maal per jaar bij elkaar. Ieder jaar wordt een ander Bijbelboek gelezen en besproken in overleg met de deelnemers.
- Zangbijeenkomst in Liduina voor senioren

8 | Vrijwilligersbeleid

Binnen de kerk wordt heel veel werk gedaan door vrijwilligers.

Op dit moment zijn er ongeveer 50 personen die op vrijwillige basis op heel veel verschillende manieren een bijdrage leveren aan het kerkenwerk.

Een goede verhouding en communicatie tussen kerkenraad en vrijwilligers is van groot belang.

- Jaarlijks wordt voor vrijwilligers een gezellige avond georganiseerd.
- Wanneer een vrijwilliger stopt, wordt er afscheid genomen met een bloemetje of iets dergelijks.
- Onderhouden en benutten van wijkgebouw Koinonia voor het onderhouden van onderlinge verbondenheid en gemeenschapsvorming (de betekenis van Koinonia).

8.1 | Nieuw beleid vrijwilligers

- Bij huisbezoek de vraag meenemen of en welke werkzaamheden men voor de kerk zou willen uitvoeren.
- Aandacht blijven besteden aan begeleiden bij het inwerken van nieuwe vrijwilligers

9 | Communicatie en Public Relations (PR)

- De Protestantse Gemeente Bommel geeft bekendheid aan haar activiteiten in het regionale kerkblad “Ineen, dat bij ongeveer 100 adressen wordt bezorgd.
- Maandelijks wordt door de Kerkenraad de “Nieuwsflits” uitgegeven waarin de werkzaamheden waar de kerkenraad mee bezig is en/of besluiten over gaat nemen (of heeft genomen) worden vermeld.

- Op de website (www.protestantsegemeentebemmel.nl) staat informatie over de gemeente. Ook worden hier de activiteiten gepubliceerd. Deze wordt geactualiseerd door de scriba/kerkrentmeester samen met de websitebeheerder. Op de website zijn ook de kerkdiensten terug te luisteren.
- Bij bijzondere diensten verschijnt er een stukje in de huis-aan-huis bladen van Bemmel. Activiteiten die het gemeentelven betreffen worden 's zondags in de dienst afgekondigd.

9.1 | Nieuw beleid

De komende jaren zal de aandacht gericht zijn op:

- Verslag doen van de kerkenraadsvergaderingen en activiteiten in "Ineen"
- Verspreiden van een maandelijkse nieuwsbrief bij voorkeur via e-mail
- Incidentele activiteiten publiceren in huis-aan-huisbladen
- Bijhouden en optimaliseren van de website

10 | Financiën en beheer

Om dit alles te kunnen doen en te onderhouden is een gezonde financiële basis van groot belang. Allereerst gaat het om de opbouw van onze geloofsgemeenschap, het onderhoud van haar plekken van ontmoeting en het faciliteren van haar dienstbetoon voor elkaar en andere dorpsgenoten.

Protestanse Gemeente Bemmel				
Rubr	Omschrijving	2021 Jaarrek.	2022 Begroting	2023 Begroting
Baten				
80	Opbrengsten onroerende zaken	37.745	34.979	39.626
81	Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	12.790	9.756	7.335
83	Opbrengsten levend geld	20.057	17.600	17.400
84	Door te zenden collecten en giften	190	-	-
85	Opbrengsten uit subsidies en bijdragen	2500	1500	2500
	Totaal: a	73.282	63.835	66.861
Lasten				
40	Kosten kerkelijke gebouwen	11.840	14.650	15.653
41	Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	13.284	6.600	30.365
42	Afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.	1.628	1.628	1.067
	Pastoraat resp. Diaconaal pastoraat	28.299	24.847	26.826
44	Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	652	1.650	1.250
45	Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	3.771	3.531	3.370
46	Salarissen en vergoedingen	960	1.700	1.700
47	Kosten beheer, administratie en archief	4.891	6.080	5.850
48	Rentelasten/bankkosten	148	200	175
	Afdrachten door te zenden collecten en giften	190	-	-

	Totaal: b	65.664	60.886	65.664
	Saldo: a – b	7.618	2.949	-19.395
	Incidentele baten en lasten			
	Incidentele baten	11.189	-	-
	Incidentele lasten	-	-	-
	Totaal incidentele baten/lasten	11.189	-	-
	Resultaat verslagjaar	18.807	2.949	-19.395

10.1 | Toelichting

Door de sterke stijging van de energieprijzen zullen de kosten hiervoor een stuk hoger uitvallen.

Voor 2023 staat de vernieuwen van het dak van één van de woningen op de planning. Omdat er asbest in het dak zit wordt dit erg kostbaar.

Gelukkig is de staat van onderhoud van de kerk en het verenigingsgebouw Koinonia goed zodat we voor deze gebouwen in 2023 geen al te hoge kosten verwachten.

10.2 | Analyse

Uit dit overzicht blijkt dat het grootste aandeel van de baten bestaan uit de opbrengsten van de onroerende goederen en de rente van de spaarrekeningen en deposito's. Dit komt omdat er in het verleden een groot vermogen is opgebouwd. De exploitatie is negatief geworden doordat de inkomsten lager zijn geworden en de uitgaven hoger.

De kosten bestaan voornamelijk uit personeelskosten (predikant). Er is sprake van een dienstverband van 50%. Op dit moment is er geen eigen predikant, maar is ds. G. Boer aangesteld voor hulpdiensten in het pastoraat voor 20% van de werktijd. Voor de wekelijkse erediensten wordt gebruik gemaakt van gastpredikanten.

De kerk en pastorie zijn in goede staat.

Het gemeenschapsgebouw "Koinoina" van de Protestantse Gemeente Bemmelen (PGB) is tussen 2016 en 2018 helemaal gerenoveerd. Mede door de vele hulp van de vrijwilligers en de ontvangen subsidies kon dit gedaan worden met een verantwoorde financiële investering.

Voor onderhoud van de (monumentale) kerk wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van subsidieregelingen.

Het college van kerkrentmeesters verwacht de komende jaren een toenemend tekort. Omdat de rente laag is en het er niet op lijkt dat die de komende tijd gaat stijgen, zullen ook de inkomsten uit rente eerder minder dan meer worden. Daar tegenover blijven de lasten wel stijgen. De inkomsten uit vrijwillige bijdragen liggen onder het landelijk gemiddelde, daar zal extra aandacht aan besteed kunnen worden.

10.3 | Nieuw beleid financiën en beheer

- Het college van kerkrentmeesters zal vooral naar manieren moeten zoeken om de baten te verhogen. Mogelijkheden tot verbetering van de geldwerving (Kerkebalans) dienen te worden onderzocht en uitgeprobeerd.
- Verhuur van kerkelijke gebouwen stimuleren.

Tenslotte

Dit beleidsplan is gericht op het bewaren en ontwikkelen van ons gemeenschapsleven (Koinonia!), gevoed door ons geloof in Jezus Christus die ons aanspreekt en roept om voor elkaar te zijn, zodat een ieder – inclusief jezelf – tot zijn en haar recht komt. Daar willen we ons met onze krachten en heel ons vermogen inzetten. Moge de Geest van liefde en gemeenschap in Christus ons als hele gemeente hierin dragen, begeleiden en aansporen.

Bemmel, januari 2023